

**Zespół Szkół Zawodowych
im.: prof. Jerzego Buzka w Węgierskiej Górcie**

PROGRAM

**WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY**

*„Nie programy pomagają
lecz mądrzy i dobrzy ludzie”*

K.A. Wojcieszek

PROGRAM OBEJMUJE:

- I. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego
- II. Podstawy prawne działań wychowawczo-profilaktycznych podejmowanych w szkole
- III. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego
- IV. Wartości uznawane przez społeczność szkolną
- V. Sylwetka absolwenta
- VI. Cele ogólne i szczegółowe programu
- VII. Zadania wychowawczo-profilaktyczne i ich realizacja
- VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych
- IX. Oczekiwane efekty
- X. Sposoby ewaluacji

I. Wstęp do programu wychowawczo-profilaktycznego

Za naczelne hasło Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, realizowanego w naszej szkole, przyjmuje się słowa papieża św. Jana Pawła II „*Musicie od siebie wymagać*”, wezwanie to powinno towarzyszyć wszystkim działaniom nauczycieli i uczniów w codziennej pracy szkoły.

Uznając, że wychowanie, obok nauczania i kształcenia, jest integralnym elementem szkolnej edukacji, kierując się zasadami zawartymi w Ustawie o systemie oświaty, respektując chrześcijański system wartości i uniwersalne zasady etyki i przyjmując za nadrzędny cel wychowania rozwijanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury europejskiej i światowej, szkoła nasza zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego, przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich oparte na zasadach wolności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości.

Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły obejmują wszystkich uczniów, a przede wszystkim tych, których zachowanie odbiega od normy. Działania te nastawione są na otwarcie ich na dobro, prawdę i piękno, na to, co wyraźnie przekracza przeciętną i zachęca do poszukiwania wzniosłych wartości i pozytywnych wzorców.

Rada Pedagogiczna i uczniowie wierzą, że wprowadzenie i wypracowanie wspólnych zasad w toku realizacji różnorodnych zadań dydaktyczno – wychowawczych przyczyni się do stworzenia w naszej szkole atmosfery wzajemnej życzliwości i przyjaźni połączonej jednocześnie z konsekwencją wymagań.

II. Podstawy prawne działań wychowawczo-profilaktycznego podejmowanych w szkole

Podstawą prawną do opracowania odrębnego dokumentu określającego całokształt działań wychowawczo-profilaktycznych, specyficznych dla szkoły jako instytucji i dostosowanych do potrzeb rozwoju uczniów i problemów konkretnego środowiska szkolnego jest Ustawa z 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe

Szczegółowe zadania szkoły w zakresie wychowawczo-profilaktycznym określają:

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej** z dn. 02.04.1997 r.
- **Powszechna Deklaracja Praw Człowieka**
- **Deklaracja Praw Dziecka** przyjęta przez zgromadzenie ONZ z 20. 09.1989 r.
- **Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe**
- **Ustawa o postępowaniu w sprawie nieletnich** z dn. 26.10.1982 r.
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii** z dn. 24.04.1997 r.
- **Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych** z dn. 09.11.1995 r.
- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** z dn. 26.10.1982 r.
- **Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego** z dn. 19.08.1994 r.
- **Ustawa w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach** z dn 30.04.2013 r.
- **Rozporządzenie MEN** z dn. 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej **w celu przeciwdziałania narkomanii**. Na podstawie art. 22 ust. 3 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- **Rozporządzenie MENiS** z dn. 31.01.2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży **zagrożonych uzależnieniem**

- **Rozporządzenie Rady Ministrów** z dn. 20.08.1996 r. w sprawie organizowania i prowadzenia działalności w dziedzinie **promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym**
- **Rozporządzenie Rady Ministrów** z dn. 23.06.2015 r. w sprawie realizacji rządowego programu wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły **w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+”**
- **Rozporządzenie MEN** z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej **w celu przeciwdziałania narkomanii**
- **Rozporządzenie Rady Ministrów** z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020
- **Rozporządzenie MEN** z dn. 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- **Rozporządzenie MEN** z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- **Rozporządzenie MEN** z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Program społeczny „Szkoła bez przemocy”
- **Powiatowy Program Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2016-2019**

- **Kierunki polityki oświatowej państwa, wyznaczone przez MEN na rok szkolny 2018/2019:**
  1. 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
  2. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
  3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
  4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

- **Wnioski Rady Pedagogicznej do pracy na rok szkolny 2018/19:**
  1. Intensyfikacja działań zmierzających do podniesienia zdawalności egzaminów kwalifikacyjnych, szczególnie w zakresie technik mechatronik.
  2. Dążenie do spopularyzowania kierunków kształcenia oferowanych przez szkołę.
  3. Dbalność o kreowanie wizerunku szkoły przez aktualizację strony internetowej szkoły.
  4. Uwzględnienie w programach wychowawczych i planach pracy zespołów: ZPO i ZW tematyki związanej z rocznicą 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.
  5. Realizacja zadań w zakresie wdrożenia, przegłosowanego przez Radę Pedagogiczną, wniosku o wprowadzenie w szkole dziennika elektrycznego.

III. **Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego**

Obserwacja zachowań młodzieży wskazuje, że występują, w tej grupie wiekowej, takie zachowania ryzykowne jak: palenie tytoniu, używanie alkoholu, próbowanie środków psychoaktywnych oraz zachowania seksualne nie uwzględniające poczucia odpowiedzialności za drugiego człowieka. Również agresywne zachowania młodzieży, w tym wulgarny język, lekceważenie starszych.

Bardzo częstą przyczyną takich zaburzeń jest niewydolność wychowawcza i ekonomiczna rodzin, rozpad więzi emocjonalnych w rodzinie, co jest przyczyną słabej odporności psychicznej młodzieży i dorosłych. Zachowania patologiczne wśród młodzieży są ściśle

związane z patologizacją życia społecznego, upowszechnianą również przez świat mediów poprzez gry komputerowe, filmy pełne przemocy, lansowany luźny styl bycia.

W związku z tym priorytetowym zadaniem na najbliższe lata, dla wszystkich członków Rady Pedagogicznej, winno stać się dążenie do stworzenia efektywnego środowiska wychowawczego (uczniowie, nauczyciele, rodzice), charakteryzującego się m. in.:

- atmosferą bezpieczeństwa opartego na wzajemnym zaufaniu,
- stabilnym systemem norm regulujących życie szkoły (statuty, regulaminy, programy, zarządzenia, WO),
- otwartą komunikacją opartą na świadomości, że możliwa jest tolerancja i dialog sprzyjające konstruktywnemu rozwiązywaniu konfliktów,
- wychowaniem do wartości.

IV. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Uznając, że wychowanie, obok nauczania i kształcenia, jest integralnym elementem szkolnej edukacji, kierując się zasadami zawartymi w ustawie o systemie oświaty, respektując chrześcijański system wartości i uniwersalne zasady etyki i przyjmując za nadrzędny cel wychowania rozwijanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury europejskiej i światowej, szkoła nasza zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju osobowego, przygotowanie do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich oparte na zasadach wolności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości.

Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły obejmują wszystkich uczniów, a przede wszystkim tych, których zachowanie odbiega od normy i nastawione są na otwarcie ich na dobro, prawdę i piękno, na to, co wyraźnie przekracza przeciętną i zachęca do poszukiwania wzniosłych wartości i pozytywnych wzorców.

V. Sylwetka absolwenta

Celem naszych działań wychowawczych jest wychowanie absolwenta, który:

1. Szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, jest otwarty na wartości kultury europejskiej i światowej.
2. Umie samodzielnie i krytycznie myśleć.
3. Potrafi odróżniać dobro od zła oraz oprzeć się presji rówieśników, mody i negatywnym zachowaniom.
4. Potrafi zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy.
5. Umie rozwiązywać problemy w sposób twórczy.
6. Planuje i organizuje swój rozwój intelektualny, duchowy i fizyczny, stale doskonali swoją osobowość.
7. Zdobyl umiejętność pracy w zespole, przedsiębiorczości, wykazywania inicjatywy.
8. Umie rzetelnie pracować, jest zaradny i odpowiedzialny.
9. Zna siebie, umie wyeksponować swoje dobre i mocne strony.
10. Jest kulturalny, zdyscyplinowany.
11. Umie zachować się z godnością i honorem.
12. Dostrzega potrzeby innych, umie nieść pomoc potrzebującym.
13. Dbą o środowisko naturalne.

VI. Cele ogólne i szczegółowe programu

Celem ogólnym Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest prowadzenie do pełnego i wszechstronnego rozwoju intelektualnego, psychicznego, społecznego, estetycznego, moralnego i duchowego osobowości ucznia. Przygotowanie go do dojrzałego życia, pełnienia określonej roli w społeczeństwie, do bycia człowiekiem uczciwym, umiejącym żyć z innymi

i dla innych.

Jego celem jest również przedstawienie przejrzystego uregulowania wzajemnych relacji między nauczycielami, uczniami oraz rodzicami uczniów.

Wychowanie powinno polegać na kształtowaniu w młodym człowieku poczucia takich wartości jak szacunek względem drugiego człowieka, poszanowanie tradycji i kultury narodowej, miłości ojczyzny, jak również tolerancji i otwartości na kulturę innych krajów, przestrzeganie prawa, szacunek do nauki i pracy oraz dla środowiska naturalnego, w którym żyjemy.

Głównym celem wychowania jest kształtowanie w młodzieży, w czasie realizowanych zadań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych, przede wszystkim takich cech jak:

- odpowiedzialność,
- uczciwość,
- wiara w osiągnięcie sukcesu poprzez wytrwale pokonywanie trudności.

Kształtowana będzie również osobowość ucznia w taki sposób aby prawidłowo funkcjonował w środowisku szkolnym i pozaszkolnym poprzez:

- pomoc w budowaniu poczucia własnej wartości,
- wychowanie skierowane na wartości i uczące podejmowania odpowiedzialnych decyzji, na których można budować poczucie sensu życia,
- promowanie zdrowego stylu życia; wyposażenie uczniów w wiedzę na temat zdrowego rozwoju,
- kształcenie umiejętności społecznych, w tym komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie ze stresem,
- wspieranie uczniów w pokonywaniu trudności dydaktycznych i w rozwiązywaniu innych problemów szkolnych i pozaszkolnych,
- zaspokajanie potrzeb psychospołecznych ucznia.

Kolejnym celem szczegółowym programu jest zapobieganie i zmniejszanie szkód występujących w życiu młodych ludzi w związku z sięganiem przez nich po substancje uzależniające poprzez:

- reagowanie na próby podejmowania zachowań ryzykownych,
- dostarczenie wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, palenia papierosów i stosowania środków odurzających,

- szkolenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży.

Ważnym działaniem wychowawczo-profilaktycznym będzie ograniczenie i eliminowanie zachowań problemowych występujących wśród młodzieży, takich jak: wagary, agresja i przemoc, wyłudzenia, wykroczenia przeciw prawu, przedwczesna i nieodpowiedzialna inicjacja seksualna oraz problemy związane z odżywianiem poprzez:

- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych,
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych: świadomości, samooceny, samodyscypliny, nawiązywania relacji przyjacielskich,
- dostarczenie wiedzy dotyczącej ryzykownych zachowań i brak odpowiedzialności

za drugiego człowieka w sferze seksualnej,

- rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy – rodzina, lokalna społeczność,
- popularyzowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu angażującego uczniów w działalność pozytywną.

VII. Zadania wychowawczo-profilaktyczne i ich realizacja

Rozwój fizyczny i zdrowotny

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy
1. Zapoznanie uczniów z zasadami bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią.	- zapoznanie uczniów z procedurami postępowania w przypadku zagrożeń, z zasadami udzielania pierwszej pomocy w ramach zajęć z wychowawcą, edukacji dla bezpieczeństwa, szkoleń prowadzonych przez ratowników medycznych,	wychowawcy, specjalista BHP, nauczyciel EDB	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	- zapoznanie uczniów z regulaminami pracowni przedmiotowych i sali gimnastycznej,	nauczyciele przedmiotów	pierwsze zajęcia

	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie opieki pedagogicznej w czasie wszystkich form życia szkolnego, - pełnienie dyżurów nauczycielskich, - organizacja wycieczek i wyjść, pozaszkolnych zgodnie z obowiązującymi przepisami, - objęcie uczniów opieką medyczną, - edukowanie w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich, ruchu drogowego w ramach zajęć prowadzonych z udziałem przedstawicieli policji, w ramach zajęć przepisów ruchu drogowego; 	<p>wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>nauczyciele dyżurujący</p> <p>opiekun wycieczki</p> <p>pielęgniarka szkolna</p> <p>zaproszeni goście</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>zgodnie z harmonogramem wycieczek zgodnie z dyżurami</p> <p>zgodnie z ustaleniami</p>
<p>2. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych oraz promocja zdrowego stylu życia, zdrowego odżywiania się.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych, - realizacja tematyki prozdrowotnej; 	<p>wychowawcy, pedagog, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści/goście</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>3. Uświadamianie zagrożeń związanych z nałogami chemicznymi</p> <p>(np.: narkotyki, dopalacze, nikotyna, alkohol, leki) oraz behawioralnymi (np.: hazard, uzależnienie od komputera, inne).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych, - włączanie się w ogólnopolskie akcje profilaktyki zdrowotnej; 	<p>wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści/goście</p> <p>wychowawcy, pedagog, pielęgniarka</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>zgodnie z terminarzem akcji</p>
<p>4. Uświadamianie zagrożeń cywilizacyjnych i ukazywanie sposobów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie tematu: „<i>Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.</i>”; 	<p>wychowawcy, pedagog</p>	<p>zgodnie z planem GDW</p>

ich zapobiegania.			
5. Przekazywanie modelu pozytywnego i aktywnego spędzania wolnego czasu.	- udział w apelach, konkursach, zawodach sportowych, akcjach Szkolnego Wolontariatu;	nauczyciele, pedagog, opiekunowie Szkolnych Kół	Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości; terminów konkursów; planem Szkolnego Koła Wolontariatu

Rozwój intelektualny ucznia

1. Budzenie ciekawości poznawczej.	- zachęcanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i artystycznych;	nauczyciele, pedagog	zgodnie z terminami konkursów
2. Rozwijanie racjonalnego i kreatywnego myślenia.	- stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach przedmiotowych;	nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny
3. Kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy informacji.	- stosowanie metody logicznego myślenia, klasyfikowania i dokonywania wyborów; budowania „map myśli”;	nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny
4. Kształtowanie umiejętności, poszukiwania samodzielnie źródeł informacji.	- zajęcia w bibliotece i informatyczne;	bibliotekarz, nauczyciele informatyki	zgodnie z harmonogramem zajęć
5. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji i ich twórczym rozwijaniu.	- zajęcia umożliwiające poznawanie siebie, swoich predyspozycji, słabych i mocnych stron, - kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów,	doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog	zgodnie z harmonogramem zajęć

	- stymulowanie aktywności poprzez prezentowanie publiczne osiągnięć (np. gazetki szkolne, wystawy tematyczne, występy artystyczne);	nauczyciele	cały rok szkolny
6. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna uczniom z uwagi na ich indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne.	- opracowanie i realizacja WOFU i IPET-u dla uczniów posiadających Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,	koordynatorzy, nauczyciele, pedagog	cały rok szkolny
	- uwzględnianie zleceń Opinii PPP;	nauczyciele	cały rok szkolny

Rozwój emocjonalny ucznia

1. Kształtowanie umiejętności samoobserwacji i trafnej oceny własnych działań.	- prowadzenie różnych aktywizujących i zwiększających samoświadomość metod pracy na lekcjach wychowawczych (np.: zajęcia integracyjne, psychodramy, ćwiczenia grupowe, treningi interpersonalne, ćwiczenia asertywności), - indywidualne rozmowy z uczniami, - ankiety i testy dostarczające wychowawcom i uczniom informacji zwrotnych;	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści	zgodnie z planem GDW; zastępstwa
2. Pomoc w określeniu i nazwaniu uczuć, stanów psychicznych i radzeniu sobie z trudnymi emocjami.	- indywidualne rozmowy z uczniami, - indywidualna opieka nad uczniami wymagającymi indywidualnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne, - prowadzenie różnych aktywizujących i zwiększających samoświadomość metod pracy na lekcjach wychowawczych (np.: zajęcia integracyjne, psychodramy,	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści	zgodnie z planem GDW; zastępstwa

	ćwiczenia grupowe, treningi interpersonalne, ćwiczenia asertywności);		
3. Budzenie zachowań empatycznych, kształtowanie postawy asertywnej w oparciu o ukształtowany system wartości.	- indywidualne rozmowy z uczniami, - prowadzenie różnych aktywizujących i zwiększających samoświadomość metod pracy na lekcjach wychowawczych (np.: zajęcia integracyjne, psychodramy, ćwiczenia grupowe, treningi interpersonalne, ćwiczenia asertywności);	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści	zgodnie z planem GDW; zastępstwa
4. Kształtowanie przestrzeni na refleksję dotyczącą własnych reakcji, co wpływa na zwiększenie opanowania.	- uświadamianie mechanizmów działających destrukcyjnie na psychikę (przemoc, mechanizmy indywidualne/grupowe, przemoc w mediach);	wychowawcy, pedagog, zaproszeni specjaliści	zgodnie z planem GDW; zastępstwa

Rozwój moralny i duchowy ucznia

1. Kształcenie do wolności i odpowiedzialności.	- praca wychowawcza pobudzająca refleksyjność, na podstawie obserwacji życia, siebie oraz tekstów i przykładów literackich, - stosowanie dialogu, ćwiczeń indywidualnych i grupowych jako metod umożliwiających głębsze poznanie swoich postaw i wartości;	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog	GDW; cały rok szkolny
2. Ukazywanie i odnoszenie się do wartości obiektywnych	- zapoznanie uczniów z wartościami uniwersalnymi moralnymi i duchowymi;	wychowawca, katecheta, pedagog	zgodnie z rozkładem lekcji

i absolutnych Dekalogu, norm moralnych, społecznych oraz prawa.			
<p>3. Kształtowanie i docenianie takich wartości/cech jak: prawda, odwaga, autentyczność działań, otwartość, ufność, uczciwość, pracowitość, rzetelność, wytrwałość, miłość, altruizm, dobro, sprawiedliwość, odpowiedzialność za własne czyny, piękno, wiarygodność, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z wartościami uniwersalnymi moralnymi i duchowymi, - pokazywanie istnienia wartości w różnych sferach życia szkolnego i społecznego (np.: sport – wytrwałość; wolontariat – altruizm, cierpliwość), - dyskusje wywołujące refleksję jak wyglądałby świat i relacje międzyludzkie bez wartości uniwersalnych i duchowych, - zajęcia integracyjne; 	nauczyciele, wychowawcy, katecheta, pedagog	cały rok szkolny, lekcje, GDW, katechezy, plan działań Szkolnego Koła Wolontariatu
<p>4. Kształcenie refleksyjności i zdolności do dojrzałego rozumowania i decydowania.</p>	- prowadzenie różnych aktywizujących i zwiększających samoświadomość metod pracy na lekcjach wychowawczych	wychowawcy, katecheta, pedagog	cały rok szkolny, lekcje, GDW, katechezy,
<p>5. Kształtowanie postawy szacunku względem sfery wyznania drugiego człowieka.</p>	- dyskusje wywołujące refleksję jak wyglądałby świat i relacje międzyludzkie bez wartości uniwersalnych i duchowych.	wychowawcy, katecheta, pedagog	zgodnie z rozkładem zajęć
<p>6. Wskazywanie na potrzebę równowagi pomiędzy aktywnością a potrzebą wyciszenia,</p>	- wycieczki górskie, klasowe,	wychowawcy, nauczyciele, katecheta, pedagog	zgodnie z harmonogramem wycieczek

skupienia i refleksji.	- tematyka punktu 6. poruszana na lekcjach wychowawczych;		
------------------------	---	--	--

Rozwój społeczny ucznia

Funkcjonowanie w grupie			
1. Utrwalanie (zapoznajanie) oraz praca nad adaptacją norm funkcjonowania społecznego.	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z regulaminem oraz statutem szkoły, - spotkania z przedstawicielami policji na temat zasad odpowiedzialności nieletnich za popełnione czyny oraz omówienie przejawów demoralizacji; 	wychowawcy policja	<p>zgodnie z harmonogramem GDW</p> <p>zgodnie z ustaleniami</p>
2. Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnych więzi międzygrupowych.	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I, - określanie specyfiki zespołu poprzez ustalenie wspólnych zainteresowań grupy i ich rozwijanie, - podejmowanie wspólnych akcji charytatywnych, - wycieczki szkolne; 	wychowawcy, pedagog wychowawcy	<p>wrzesień/październik</p> <p>zgodnie z harmonogramem GDW</p> <p>zgodnie z harmonogramem wycieczek</p>
3. Wspierania prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego w tym koleżeństwa i przyjaźni.	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój grupy poprzez współdziałanie, współtworzenie oraz współodpowiedzialność za wykonane zadania (np.: „Otrzęsiny klas I”), - umożliwianie uczniom wejścia w różne role (np.: lidera, koordynatora, inicjatora, wykonawcy); 	wychowawcy	zgodnie z harmonogramem imprez szkolnych

<p>4. Kształtowanie umiejętności komunikowania się werbalnego i niewerbalnego.</p>	<p>- zajęcia na GDW/z pedagogiem poświęcone sztuce komunikacji („Porozumienie bez przemocy”);</p>	<p>wychowawcy, pedagog</p>	<p>zgodnie z harmonogramem GDW, zastępstwa</p>
<p>5. Podejmowanie tematyki z zakresu doradztwa zawodowego.</p>	<p>- zajęcia z doradcą zawodowym w kl II SB, - oraz realizacja tematyki doradztwa zawodowego w ramach zajęć z podstaw przedsiębiorczości;</p>	<p>doradca zawodowy, nauczyciel PP</p>	<p>zgodnie z ustaleniami oraz rozkładem zajęć</p>
<p>Życie w społeczeństwie</p>			
<p>1. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz wpajanie szacunku dla tradycji, historii i symboli narodowych.</p>	<p>- poznawanie kultury i tradycji naszego narodu oraz innych narodów poprzez różnorodne działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkursy, • wycieczki programowe, • przeprowadzenie lekcji wychowawczych, • wizyty w muzeach, • inscenizacje, wystawy, • organizowanie i udział w uroczystościach szkolnych; • włączanie się w obchody 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę; udział w gminnych uroczystościach i innych inicjatywach kulturowych o tej tematyce; 	<p>nauczyciele: historii, jęz. polskiego, wok-u, wychowawcy, bibliotekarz, pedagog</p>	<p>zgodnie z rozkładem zajęć</p>
<p>2. Kształtowanie poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultury europejskiej i światowej.</p>	<p>- poznawanie kultury i tradycji naszego narodu oraz innych narodów poprzez różnorodne działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konkursy, • wycieczki programowe, • przeprowadzenie lekcji wychowawczych, • wizyty w muzeach, • inscenizacje, wystawy, • organizowanie i udział w uroczystościach szkolnych; 	<p>nauczyciele: historii, jęz. polskiego, wok-u</p>	<p>zgodnie z rozkładem zajęć</p>
<p>3. Rozwijanie poczucia przynależności do Ojczyzny, społeczności</p>	<p>- podejmowanie tematu na lekcjach jęz. polskiego, historii, wok-u;</p>	<p>nauczyciel historii, jęz. polskiego, wok-</p>	<p>zgodnie z rozkładem zajęć</p>

lokalnej oraz społeczności europejskiej.		u	
4. Wdrażanie do samorządności.	- powierzanie uczniom zadań i nauczenie ich brania odpowiedzialności za ich realizowanie;	wychowawca	zgodnie z ustaleniami
5. Kształtowanie postaw prospołecznych.	- rozwijanie różnych form wolontariatu wśród młodzieży;	opiekunowie Szkolnego Koła Wolontariatu	zgodnie z planem SzKW
Uczestnictwo w kulturze			
1. Poznawanie i kultywowanie tradycji narodowych, religijnych i rodzinnych,	- Organizowanie „wigilijek klasowych”, - Kolędowanie świąteczne, - Przygotowywanie akademii związanych ze świętami narodowymi (Święto Odzyskania Niepodległości) - Wycieczki do muzeów, itp	wychowawcy Zespół Hamer-Band Zespół Hamer-Band, Koło Recytatorskie wychowawcy	grudzień grudzień/styczeń listopad zgodnie z harmonogramem wycieczek
2. Zapoznanie z dorobkiem kulturowym narodu.	- podejmowanie zadania na lekcjach jęz. polskiego, historii, wok-u, - wycieczki krajoznawcze oraz muzealne;	nauczyciel historii, jęz. polskiego, wok-u wychowawcy	zgodnie z rozkładem zajęć zgodnie z harmonogramem wycieczek
3. Kształtowanie umiejętności odczytywania różnorodnych tekstów i symboli kultury (np.: utworów teatralnych, muzycznych, plastycznych oraz przekazów multimedialnych) i ich interpretacji.	- podejmowanie zadania na lekcjach jęz. polskiego, historii, wok-u, - wycieczki;	nauczyciel historii, jęz. polskiego, wok-u wychowawcy	zgodnie z rozkładem zajęć zgodnie z harmonogramem wycieczek
Życie w rodzinie			
1. Współpraca z rodzicami	- zapoznanie rodziców z tematami zajęć WDŻ-tu; otrzymanie aprobaty rodziców;	nauczyciel WDŻ-tu	wrzesień

w przygotowaniu uczniów do dorosłego życia.			
2. Zapoznanie się ze zjawiskami scalającymi i zagrażającymi życiu rodzinnemu oraz kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny relacji wewnątrzrodzinnych.	- tematyka prorodzinna podejmowana na zajęciach: <i>Wychowanie do życia w rodzinie</i> oraz godzinach wychowawczych, - tematyka GDW;	nauczyciel WDŻ-tu	zgodnie z rozkładem zajęć
3. Przybliżenie zagadnień życia seksualnego człowieka w aspekcie miłości i odpowiedzialności.	- tematyka prorodzinna podejmowana na zajęciach: <i>Wychowanie do życia w rodzinie</i> oraz godzinach wychowawczych,	nauczyciel WDŻ-tu	zgodnie z rozkładem zajęć

VIII. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- stwarza warunki do działania w szkole organizacji, których celem jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,

- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

IX. Oczekiwane efekty

Oczekuje się, że program wychowawczo-profilaktyczny przyczyni się do:

- pełnego i harmonijnego rozwoju uczniów,
- osiągania przez nich sukcesów naukowych na miarę indywidualnych możliwości,
- sprawnej komunikacji społeczności szkolnej,
- dobrych relacji pomiędzy uczniami a nauczycielami,
- zwiększenia zaangażowania uczniów i rodziców w życie szkoły,
- osłabienia czynników ryzyka,
- zapobieganiu niewłaściwych zachowań uczniów,
- pozytywnego oddziaływania na środowisko lokalne.

W wyniku realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego uczeń:

- rozwija dojrzałą osobowość psychospołeczną,
- dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia,
- uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić,
- uzyskuje pomoc pedagogiczno-psychologiczną.

W wyniku realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego rodzice:

- angażują się w sprawy szkolne, współuczestnicząc w realizacji podstawowych zadań szkoły,
- uzyskują pomoc pedagogiczno-psychologiczną.

Na efektywność działań profilaktycznych wpływają właściwe relacje interpersonalne, przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz konstruktywne współdziałanie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań szkoły.

X. Sposoby ewaluacji

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) oraz analizy przypadków.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny będzie podlegał ewaluacji po zakończeniu każdego roku szkolnego. Może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością

wychowawczą szkoły. W ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uczestniczy Rada Pedagogiczna oraz Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną szkoły .....

..... W .....

..... w dniu .....